

Vlaams
Parlement

vergadering **C94**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 januari 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de kerninstellingen in het nieuwe Kunstendecreet – 1085 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19' – 1105 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19' – 1122 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19' – 1133 (2020-2021)	12

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de kerninstellingen in het nieuwe Kunstendecreet – 1085 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karin Brouwers

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): De hervorming van het Kunstendecreet leidde de voorbije weken toch wel tot wat discussie. Sectororganisatie oKo (Overleg Kunstenorganisaties) is er niet meteen een voorstander van om op dit moment grote en zeer fundamentele wijzigingen aan te brengen in het Kunstendecreet. Hun advies was dat een relancebeleid momenteel echt voorrang moet krijgen op die geplande en toch wel fundamentele decreetswijziging.

De Standaard bracht begin december enkele artikels en een opiniestuk van onze voormalige collega Bart Caron over de hervormingsplannen voor het Kunsten-decreet. De krant kon onder meer ook het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) inkijken, die niet alleen vragen stelde bij het moment waarop de hervorming wordt doorgevoerd, namelijk in volle coronacrisis, maar zich ook meer inhoudelijk afvroeg in welke mate het nieuwe concept van die kerninstellingen werkbaar zal zijn. Kabinetswoordvoerder Olivier Van Raemdonck zei in De Standaard dat de kerninstellingen werden gecreëerd “om tegemoet te komen aan de vraag van bepaalde spelers uit het veld”.

Minister-president, over die kerninstellingen heb ik enkele vragen. Als het concept van die kerninstellingen er inderdaad kwam op vraag van bepaalde spelers uit het veld, over welke spelers gaat het dan precies, en welk overleg is er met die spelers geweest? Wat was hun reactie op uw voorstel om hen als kerninstelling te erkennen? Instellingen kunnen zelf kandideren om te worden erkend als kerninstelling. Vanwaar die keuze? Wat als een instelling waarnaar u verwijst als een speler uit het veld die de aanleiding was voor de creatie van de kerninstellingen, niet kandideert omdat ze geen kerninstelling wil zijn?

Is er in een beoordelingsprocedure voorzien die voorafgaat aan de erkenning tot kerninstelling? Hoe verloopt die procedure? Aan welke beoordelingscriteria moeten deze kerninstellingen voldoen? Zijn er naast de beoordelingscriteria ook erkenningscriteria? Op welke wijze is er ter zake genoeg onderscheid met kunstinstellingen en met organisaties die structurele subsidies ontvangen? Indien dit een bottom-upbeweging is, waarom zal er dan worden gewerkt met beheersovereenkomsten? Wat is met andere woorden de echte meerwaarde voor het beleid van deze categorie? Wat is het politieke doel?

Zijn er nog instellingen waaraan u denkt? Wat met huizen die momenteel onder een lokale of provinciale overheid vallen en worden erkend als kerninstelling? Komt de Vlaamse overheid er dan als bestuurder bij? Wat zijn in dat geval de financiële consequenties voor de instellingen en organisaties?

In welke rol voorziet u voor de stadstheaters Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), Nederlands Toneel Gent (NTG) en Toneelhuis, en verschilt die rol van deze die ze nu al op zich nemen? Zij lieten meermaals weten niet geïnteresseerd te zijn in de rol van kerninstelling en vroegen herhaaldelijk om te kunnen worden erkend als kunstinstelling. Overweegt u het honoreren van de vraag van de stadstheaters om te worden erkend als kunsteninstelling? Zo ja, welke timing hebt u in gedachten en welke budgettaire implicaties heeft die erkenning? Zo neen, waarom kunnen theaterhuizen geen kunstinstelling worden en bijvoorbeeld een popmuziekhuis of een opera wel? Vanwaar dat onderscheid?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, op mijn beurt: mijn beste wensen. Ik ben ervan overtuigd dat 2021 een beter jaar zal worden dan 2020. Dat is allicht niet moeilijk. Ik ben ook bijzonder blij de heer Pelckmans hier terug te zien, na een lange periode van afwezigheid. Maar ik heb begrepen dat het niet voor lang zou zijn en dat u zich binnen afzienbare tijd laat vervangen. Voor deze – en uiteraard ook voor andere commissies, maar daar heb ik geen zicht op – zal dat een gemis zijn. Ik ben alvast blij dat u er nu terug bij bent.

Mevrouw Meuleman, u zegt dat u enkele vragen hebt gesteld. Maar 'enkele' is natuurlijk een relatief begrip. Ik vind het een behoorlijke set van vragen, maar ik zal ze met veel plezier beantwoorden.

Eerst en vooral vraagt u naar de spelers uit het veld. Er bestaat al langer een vraag van een aantal kunsthuisen om een grotere financiële zekerheid te verwerven. Concreet ging het in de zomer van 2019 inderdaad om de drie stadstheaters, maar de vraag leeft breder dan die drie.

Deze mogelijkheid werd opgenomen in het regeerakkoord omdat de vraag van een aantal structureel verankerde kunsthuisen naar een grotere financiële zekerheid op langere termijn ook gelegitimeerd is, vooral wegens infrastructurele noden en langetermijnengagements met bijvoorbeeld de lokale overheden.

De uitwerking van deze passage in het regeerakkoord werd met het concept kern-instellingen in de visienota Kunsten opgenomen. Dat idee is in het ontwerp van het Kunstendecreet vertaald naar de mogelijkheid van een toekenning van een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes van vijf jaar, als onderdeel van de aanvraag- en beoordelingsprocedure voor de 'gewone' werkingssubsidies van vijf jaar.

Mijn kabinet heeft met heel veel spelers gesproken, zowel in een-op-een-gesprekken, als via onder andere de Alden Biesen-groep. Er zijn gesprekken gevoerd met zowel organisaties als belangenbehartigers. Ook met de drie stadstheaters vonden gesprekken plaats, net zoals met andere spelers.

Zijn er alternatieven om een antwoord te bieden op de legitieme vraag naar financiële zekerheid op lange termijn? Ja. We zouden bijvoorbeeld met die specifieke organisaties zo'n langetermijnsubsidiëring via een beheersovereenkomst kunnen afsluiten. Maar dat is beleid 'à la tête du client' en zou hoogst onrechtvaardig zijn voor andere kunstenorganisaties met vergelijkbare noden. Het zou het basisprincipe van gelijkberechting compleet negeren. Dat is onbehoorlijk bestuur.

We zouden ook het aantal kunstinstellingen gevoelig kunnen uitbreiden. Maar dan begeven we ons op een pad dat zal leiden naar een inflatie van het aantal kunstinstellingen, wat steeds meer budget uit de structurele pot zal wegzuigen. Want kunstinstellingen zijn verzekerd van hun subsidiëring tot ze dat statuut verliezen. Ik begrijp dat dit een aantrekkelijk perspectief is, maar onoordeelkundig die deur wagenwijd openzetten, is evenzeer onbehoorlijk bestuur.

Met het vernieuwde Kunstendecreet wordt voor een middenweg gekozen: het statuut van kunstinstelling blijft een uitzonderingspositie en het principe van een meer duurzame subsidiëring wordt opengesteld voor alle kunstenorganisaties die kunnen aantonen dat langetermijnsubsidiëring noodzakelijk is voor hun werking. We passen daar, net zoals bij de beoordeling van andere werkingssubsidies, de peerbeoordeling op toe. De toekenning van subsidies voor twee beleidsperiodes zal dus gebeuren op advies van de sector zelf.

De drie stadstheaters hebben inderdaad negatief gereageerd op dit voorstel. Ze willen een kunstinstelling worden, wat ik begrijp en respecteer. Velen voelen zich

geroepen. Maar, zoals het Bijbelse gezegde luidt: 'Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.' Voor het statuut van kunstinstelling zijn er meer gegadigden en zal een aparte procedure moeten worden gevolgd. Niet iedereen die vandaag de ambitie heeft om kunstinstelling te worden, zal ook kunstinstelling worden. Maar toch komen een aantal van die organisaties in aanmerking voor een meer duurzame subsidiëring.

Instellingen kunnen nu zelf kandideren. U vraagt: vanwaar die keuze? Ik heb in juli 2020 de ideeën voor het nieuwe decreet afgetoetst bij een groep experts uit de kunstensector, de zogenaamde Alden Biesen-groep, omdat men in Alden Biesen heeft vergaderd. Ik heb hun ook de idee voor de kerninstellingen voorgelegd. Zij hebben er uitdrukkelijk voor gepleit om de kerninstellingen te beschouwen als deel van het geheel van de reguliere werkingssubsidies en er geen aparte categorie van te maken. Dat is exact hoe we het vervolgens hebben uitgewerkt: de aanvragen voor kerninstellingen zullen in feite aanvragen zijn voor reguliere werkingssubsidies, in te dienen op hetzelfde moment en te beoordelen door dezelfde beoordelingscommissie als de reguliere werkingssubsidies. Het is een bottom-up-procedure die uitgaat van keuzevrijheid: de organisaties bepalen zelf of ze een werkingssubsidie voor een of twee beleidsperiodes van vijf jaar aanvragen. Het enige verschil is dat ze aan bijkomende voorwaarden en criteria zullen moeten voldoen indien ze een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes aanvragen. Dit is een transparante, toegankelijke, verantwoorde en rechtvaardige manier van werken en houdt rekening met de bezorgdheden van de sector.

Als een kunstenorganisatie ervoor kiest om geen aanvraag te doen voor een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes, is dat haar volste recht. Niemand is verplicht om een kerninstelling te worden en we dwingen niemand om een kerninstelling te worden. De term kerninstelling zal niet in het ontwerp van decreet staan, het is een manier om niet telkens 'organisatie die voor twee periodes...' te moeten zeggen. Het zit dus allemaal in dezelfde categorie.

Zoals al aangegeven gaat het niet om een erkenning als kerninstelling maar om de toekenning van een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes van vijf jaar. Er is dan ook geen aparte erkenningsprocedure en er is geen voorafgaande afzonderlijke beoordelingsprocedure. Zoals in het antwoord op de vorige vraag werd toegelicht, gaat het om dezelfde beoordelingsprocedure die geldt voor reguliere werkingssubsidies. De beoordeling gebeurt door dezelfde beoordelingscommissie, aan de hand van dezelfde beoordelingscriteria plus een paar bijkomende voorwaarden en criteria voor degenen die een aanvraag indienen voor twee beleidsperiodes.

De bijkomende voorwaarden voor een subsidie voor twee beleidsperiodes zijn: minstens twee opeenvolgende subsidieperiodes een werkingssubsidie gekregen hebben in het kader van het Kunstendecreet, je moet al een zeker verleden hebben opgebouwd; minstens drie functies opnemen, er zijn er vijf, zoals u weet; en zich onderscheiden van vergelijkbare kunstenorganisaties binnen dezelfde discipline door schaalgrootte.

Dit zijn duidelijk onderscheidende voorwaarden waarmee al een zekere filtering zal gebeuren. Bovendien voorziet het ontwerp van decreet dat deze voorwaarden nader bepaald kunnen worden in het uitvoeringsbesluit, waarbij we bijvoorbeeld kunnen vastleggen dat enkel kunstenorganisaties met een werkingssubsidie boven een bepaald bedrag in aanmerking komen. Dat zal de duidelijkheid ten goede komen.

De bijkomende beoordelingscriteria voor een subsidie voor twee beleidsperiodes zijn de volgende. Ten eerste moet men een landschapsversterkende rol opnemen. Dat is de mate waarin de kunstenorganisatie een cruciale en landschapsversterkende rol opneemt binnen het ecosysteem van haar sector of subsector. Ten

tweede is er een noodzaak van langetermijnsubsidiëring. Dat is de mate waarin de kunstorganisatie kan aantonen dat langetermijnsubsidiëring noodzakelijk is voor haar werking. Ten derde moet men een voorbeeldrol opnemen. Dit criterium bevat drie onderdelen: de mate waarin de kunstorganisatie op voorbeeldstellende wijze de principes van fair practices, integriteit en cultural governance opneemt in haar werking; de mate waarin de kunstorganisatie duurzaam inzet op traditie en focust op vernieuwing binnen de verschillende onderdelen van haar inhoudelijke en zakelijke werking; en de mate waarin de kunstorganisatie specifieke aandacht heeft voor publiekswerking en -verbreding.

Ook deze beoordelingscriteria zijn duidelijk onderscheidend ten opzichte van de reguliere werkingssubsidies en kunnen in het uitvoeringsbesluit nog nader bepaald worden.

Deze drie bijkomende beoordelingscriteria zijn in tegenstelling tot de daarnet genoemde bijkomende voorwaarden niet te beantwoorden met een ja of nee. Ze zijn evaluatief: ze peilen naar de mate waarin iets van toepassing is. Het niet goed scoren op een van de beoordelingscriteria kan dus door het goed scoren op de andere criteria gecompenseerd worden. Deze afweging is de opdracht van de beoordelingscommissie. De eerste drie criteria – twee opeenvolgende beleidsperiodes, minstens drie functies opnemen, zich onderscheiden door schaalgrootte – zijn uitsluitende criteria. Wie daar niet aan voldoet, komt niet in aanmerking. De andere – landschapsversterkende rol, noodzaak van langetermijnsubsidiëring, voorbeeldrol – zijn niet uitsluitend. Die krijgen een gewicht in de mate dat ze aanwezig zijn en zullen wellicht het subsidiebedrag beïnvloeden. Dat is geen ja of geen nee. Dat is een afweging. Het ene kan wat minder zijn dan het andere, men ligt er daarom nog niet uit.

Wat betreft het onderscheid met de kunstinstellingen: het klopt dat een van de beoordelingscriteria voor kerninstellingen overeenkomt met wat van kunstinstellingen wordt gevraagd. Het gaat met name om de voorbeeldstellende rol op de genoemde drie vlakken: fair practices, traditie en vernieuwing, en publiekswerking en -verbreding. Dit komt overeen met twee van de tien voorwaarden voor kunstinstellingen. Met andere woorden: er zijn nog acht voorwaarden voor kunstinstellingen waar kerninstellingen niet aan moeten voldoen, wat volgens mij het onderscheid tussen die twee categorieën voldoende groot maakt.

De meerwaarde van het creëren van een optie voor ondersteuning op langere termijn, in dit geval dus tien jaar, ligt in het creëren van een grotere stabiliteit en een langer perspectief voor de werking van deze kunstorganisaties aan sich en voor het kunstenveld in het algemeen. Het werken met beheersovereenkomsten laat toe om voor die kunstorganisaties – vanwege hun schaal, positionering of specifieke rol – een dieper uitgewerkt afsprakenkader uit te werken, waarbij zowel het belang van de werking van de organisatie als haar rol binnen het kunstenveld worden meegenomen. Een beheersovereenkomst biedt aan de overheid die een langeretermijn-engagement aangaat ook de mogelijkheid specifiekere afspraken te maken omtrent evaluatie en toezicht. Bovendien kunnen in een beheersovereenkomst eventueel organisatie-specifieke afspraken opgenomen worden met de steden en gemeenten waar de organisaties gevestigd zijn.

Er zijn nog organisaties en instellingen die op basis van de genoemde voorwaarden en criteria in aanmerking komen. Maar het zijn uiteindelijk de kunstorganisaties zelf die zullen kandideren en voor zichzelf evalueren of ze kans maken om kerninstelling te worden en of ze dat wensen. Het is niet aan mij om me daarin te mengen. Wij bieden dat dus aan, het is aan de organisaties zelf om te bepalen of ze daar al dan niet in stappen, of ze dat al dan niet proberen.

Wat met huizen die momenteel onder de lokale of provinciale overheid vallen en erkend worden als kerninstelling? Er is in het decreet nergens sprake van het

aanstellen van bestuurders vanuit de Vlaamse overheid bij kunstenorganisaties die gesubsidieerd worden voor twee beleidsperiodes. Er zijn hierover ook geen afspraken gemaakt. De raden van bestuur zijn autonoom.

Als de stadstheaters niet geïnteresseerd zijn in dat statuut, is dat hun goed recht. We voeren geen beleid op maat van de drie stadstheaters, maar voor de gehele sector. Er geldt voor alle kunstenorganisaties een absolute artistieke vrijheid in de ontwikkeling van het eigen artistieke beleid. Dat is een van de sterktes van het Kunstendecreet en dat behouden we. Wel is het zo dat er een gesprek zal zijn met de kerninstellingen na de beslissing over de werkingssubsidies, met het oog op de opmaak van de beheersovereenkomst. In dat gesprek zal de landschapsversterkende rol van de kerninstelling ter sprake komen. Stel dat de landschapscommissie, die een bijkomend advies opmaakt over de toekenning van werkingssubsidies voor twee beleidsperiodes, bepaalde rollen of functies detecteert die onvoldoende aan bod komen in het kunstenlandschap, dan kunnen deze elementen in het gesprek ter sprake komen. Het is dus mogelijk dat we aan dat type instellingen vragen om bepaalde elementen op te nemen ter versterking van het gehele kunstenlandschap, uiteraard enkel in zoverre dat aansluit op hun artistieke profiel. Als we gaten detecteren, zullen we bekijken of er daar kerninstellingen dichtbij staan en of we kunnen helpen om dat gat dicht te rijden.

Overweeg ik de vraag van de stadstheaters om erkend te worden als kunstinstelling te honoreren? De erkenning van nieuwe kunstinstellingen ligt op korte termijn nog niet op tafel. De procedure voor zulke erkenning neemt sowieso ook enige tijd in beslag. Dit betekent niet dat het uitgesloten is dat er in de toekomst kunstinstellingen zouden kunnen bijkomen. Het is aan de stadstheaters om zelf te evalueren. U weet, of u weet niet, dat er vroeger een piste was om ze gezamenlijk dossiers te laten indienen. Daar is men over aan het nadenken. We gaan dat opvolgen. Het is wat mij betreft niet uitgesloten dat er in de toekomst kunstinstellingen zouden kunnen bijkomen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister-president, dank u wel om zo uitvoerig op mijn vragen in te gaan en te antwoorden. Dat doet plezier.

Ik begrijp ook dat het de bedoeling was om aan een bezorgdheid tegemoet te komen, waarbij er echt wel nood is aan financiering en zekerheid op langere termijn. Dat is de bedoeling geweest van u en de Vlaamse Regering, maar dit lijkt toch niet het antwoord en de oplossing te zijn voor die vraag, als je ziet dat noch uw eigen strategische adviesraad SARC te vinden is voor het idee van die kerninstellingen, noch oKo, de belangenbehartiger van de kunstenorganisaties, noch de stadstheaters zelf – waarover uw woordvoerder in de krant zei dat zij degenen waren voor wie dit in het leven geroepen is, maar zij zeggen dat dit voor hen niet de oplossing is, zeker op dit moment niet –, noch de experts die er zich over gebogen hebben, want ook die uitten er in de krant hun bedenkingen bij.

Frederik Styns zei: 'Er doemt een landschap op in de vorm van een waterhoofd, waarbij de toekomstige kerninstellingen een grote hap subsidies zullen claimen die voor lange tijd gebetonneerd zullen zijn, en dat zal ten koste gaan van andere instellingen, van het bredere middenveld.' En ook dat is natuurlijk een bezorgdheid van oKo. Zij maken zich ook zorgen en stellen in eerste instantie dat als het totaalbudget niet verhoogt, zij voorzien dat dat ten koste zal gaan van andere organisaties met vijfjarige werkingssubsidies. Minister-president, als u dit toch wilt invoeren, gaat dat dan gepaard met een budgetverhoging, zodanig dat dit geen vermageringskuur betekent voor andere organisaties?

Er zijn ook heel grote bedenkingen bij onder andere oKo en de SARC over het werken met beheersovereenkomsten. Wat is de noodzaak daarvan? Betekent dat

niet dat dat toch zou ingrijpen op de autonomie, wat vaak het geval is bij beheers-overeenkomsten? Is daar nog een wijziging mogelijk, minister-president? Moet er effectief gewerkt worden met beheersovereenkomsten, of bent u nog bereid om daarover het gesprek te voeren? Want dit lijkt toch wel een probleem te zijn voor veel van die instellingen. Dat zijn in elk geval al twee van mijn bijkomende vragen.

Er is duidelijk geen draagvlak. Punt 1 van de nota van oKo, na de goedkeuring van het voorontwerp op 21 december, is: begraaf het idee van de kerninstellingen. Mijn allerbelangrijkste vraag is dus waarom u daar toch mee wilt doorgaan, minister-president, als er totaal geen draagvlak voor is bij het veld.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Vooreerst aan alle collega's mijn aller-, allerbeste wensen voor een gezond en gelukkig 2021. Dat het een knuffeljaar mag worden met onze geliefden. Ik ben ook heel blij om collega Pelckmans terug te zien.

Bedankt voor de vraag, collega Meuleman. Het is een belangrijke vraag aan het begin van dit jaar. Ik wil me aansluiten bij de punten die u zelf ook gemaakt hebt. Het beeld van Frederik Styns van dat waterhoofd dat we dreigen te maken binnen het kunstenlandschap, is een heel terecht beeld. Dat moeten we te allen tijde vermijden.

Minister-president, u gaf aan dat die kerninstellingen een soort van compromis zijn. Er zijn heel veel organisaties die eigenlijk ook graag een grote kunstinstelling genoemd willen worden, maar dat dreigt het landschap volledig te betonneren. Daar volg ik u 100 procent in. Dat is een epitheton waar we zuinig mee moeten zijn. Maar betekent dat dat we nog een tussencategorie moeten maken? Ik denk het ook niet. De SARC zegt dat dat niet nodig is, oKo zegt dat dat niet nodig is. De mensen vanuit de beoordelingscommissies en de adviescommissie, waar ik ook mijn oor te luisteren gelegd heb, zelfs de stadstheaters, voor wie het oorspronkelijk bedoeld was: eigenlijk zit niemand erop te wachten.

Die kerninstellingen zijn ook een belangrijk deel van uw visienota, die u vorig jaar op 1 april hebt ingediend en waar we het hier al vaak ten gronde over gehad hebben. Die nota hebt u gemaakt in tempore non suspecto, en toen kwam er corona. Het is voor alle sectoren, voor heel onze maatschappij, maar zeker ook voor de culturele en kunstensector heel duidelijk dat het geen business as usual kan en mag worden. Al is het maar wegens de crisis, dit lijkt mij wel een moment om de plannen even on hold te zetten. Ik hoor van u dat die plannen al heel gedetailleerd zijn. Minister-president, ik zou u willen oproepen: zet het even on hold, luister goed naar de sector, ga er nog eens mee in gesprek en overweeg om die categorie toch zo te laten. Want eigenlijk zit niemand erop te wachten, zeker nu niet, in een tijd waarin we de schade van corona nog aan het opmeten zijn, maar waar er heel hard geïnvesteerd zal moeten worden in herstel- en relancebeleid. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zou aan de collega's willen vragen om zich een klein beetje te beperken. Dat ontwerp van decreet zal hier nog heel uitgebreid besproken worden binnen enkele maanden, neem ik aan, misschien zelfs sneller.

De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Goedemorgen allemaal, ik ben inderdaad terug, 'I'm back', maar ik ga jullie geen 'bitches' noemen, voor alle duidelijkheid. Ik ben blij hier opnieuw even te mogen spreken, zeker over dit onderwerp, want dit is iets waar we zeker op zullen terugkomen. Dit is voor ons een heel hard punt. Maar ik ga me nu beperken tot een bijkomende algemene bedenking en vraag, om daar dan later in volgende sessies uitgebreid op terug te komen.

Waar ik zelf enthousiast over was in de visienota, minister-president, was jullie extra aandacht voor heel de kindercultuur. Als we nu één zaak hebben mogen leren uit dit voorbije jaar, dan moeten we gewoon armzalig vaststellen dat heel veel kinderen en jongeren het laatste jaar verstoken geweest zijn van elke vorm van cultuur, geen uitstappen meer. Om een heel lang verhaal kort uit te leggen: kindercultuur is in internationale uitstraling heel belangrijk, en in heel de top van onze organisatie eigenlijk de mogelijkheid om de kinderkunstensector naar voren te schuiven. Noch in onze topinstellingen, de zogenaamde Vlaamse kunstinstellingen, noch in de namen die genoemd zijn voor die kerninstellingen komen zij voor. Ik weet dat zij dat moeten garanderen, maar ik pleit ervoor om daar extra aandacht voor te hebben en zelfs daar extra middelen voor uit te trekken. Ik sluit af met de vraag hoe u zich daartegenover verhoudt, want het is een van uw kernpunten.

Ik heb nog een tweede vraag. In heel deze situatie wordt de aanduiding van de scheidsrechters die in die commissies gaan zetelen, hoe die worden aangestuurd, van cruciaal belang. Wij vrezen er daar voor dat dit de deur zou kunnen openzetten voor politisering. U gaat mij ongetwijfeld zeggen dat dat niet het geval gaat zijn, maar bewijs dat misschien ook even. En geef ten tweede ook even aan hoe die samenstelling gebeurt, en hoe de regie van heel dat proces met die arbiters van de landschapscommissies enzovoort precies gaat verlopen. Dat zal dan natuurlijk heel cruciaal zijn. Dank u voor de antwoorden op deze vragen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Collega's, mijn beste wensen. Collega Pelckmans, fijn u terug te zien. Zoals de voorzitter zei, hier zullen inderdaad nog besprekingen aan worden gewijd. Ik zal dus ook niet uitweiden, maar ik wil toch eventjes teruggrijpen naar de recente geschiedenis. We hebben in onverdachte tijden, voor de verkiezingen, inderdaad met de mensen van de stadstheaters samengezeten, op hun vraag. Dat was toen met mensen van het kabinet-Bourgeois en mezelf. Hun vraag was inderdaad om te kunnen evolueren naar Vlaamse kunstinstellingen, zoals concertgebouwen, zoals deSingel en dergelijke. Ik ben natuurlijk geen fan van een inflatie aan kunstinstellingen. We hebben dat vroeger ook gezegd. Toen werd reeds die mogelijkheid geopperd om organisaties voor langere tijd financiële zekerheid te bieden, een langer perspectief. Daarna is er ook een debat geweest in Vooruit. Ik was geen participant daaraan. Dat was echter ook met de stadstheaters. Toen kregen de stadstheaters er ook een beetje van langs van hun eigen sector. Als ik me goed herinner, was de heer Pelckmans daar ook. Er werd gezegd dat ze voor eigen rekening reden, dat ze geen rekening hielden met andere organisaties. Ik denk dat die vraag ook wel legitiem was. Eerlijk gezegd, ik ben al blij dat dat hier niet ter sprake is gekomen, maar ik heb bepaalde stukken gelezen van mensen die zich geroepen voelen om namens de cultuursector te spreken – in hoeverre ze dat ook doen, laat ik in het midden – en die zeggen dat dit onderdeel is van een 'evil plan', zoals in een James Bondfilm, waarbij wij zouden proberen de wereld te beheersen en overall onze tentakels te verspreiden. Ik denk dat dat een beetje tot het rijk der fictie behoort. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het is ook niet de bedoeling, denk ik, om ergens in te breken. Dat je beheersovereenkomsten afsluit, lijkt me ook logisch, want je werkt ook met organisaties die zijn verbonden aan een stad, bijvoorbeeld de stad Gent. Het is toch logisch dat we daar ook de stad Gent bij zouden betrekken. Het zou raar zijn mochten we dat niet doen. Dat doe je dan met een aantal afspraken. Dit moest toch even van mijn lever.

Ik geloof wel dat we met tienjarige werkingsmiddelen inderdaad ook meer zekerheid kunnen bieden voor een aantal organisaties, die dan ook bepaalde specifieke opdrachten op zich zullen nemen, maar het is allerm minst de bedoeling dat wij zouden bepalen welk stuk moet worden gespeeld, welk kunstwerk moet worden gemaakt, wie men moet aanwerven en dergelijke. Daar houden wij ons zeer, zeer ver van. Daar wil ik toch wel heel duidelijk over zijn. Ik denk dat er hier toch wel

opportuniteiten zijn, maar goed, die debatten zullen we zeker nog verder voeren. Collega's, ik vind echter ook dat corona geen excuus mag zijn om te beslissen nu eventjes niks te doen. We moeten de evolutie een beetje afwachten, maar er moest inderdaad in extra middelen voor de cultuursector worden voorzien, en de Vlaamse Regering heeft dat ook gedaan. Ik denk dat dat enorm belangrijk is. Daar zijn we ook mee bezig. Dat ontslaat ons er echter niet van te proberen op het terrein de nodige hervormingen te doen, in het belang van het cultuurlandschap, dat niet onbelangrijk is, in het belang van de sector. Maar goed, dat debat zullen we zeker en vast nog verder voeren.

Karin Brouwers (CD&V): Collega Meremans, het is een hele geruststelling te horen dat u niet gaat bepalen welke stukken worden gespeeld. Dat lijkt me inderdaad logisch.

Vroeger, een hele tijd geleden was het niet de gewoonte dat parlementsleden voorontwerpen konden zien. Dan is op een bepaald moment de afspraak gemaakt met het parlement dat voorontwerpen ter beschikking zouden worden gesteld nadat ze aan de regering waren voorgelegd, met dan wel de afspraak dat er in het reglement zou worden opgenomen dat er daarover dan geen vragen konden worden gesteld.

Ondertussen zijn we zoveel jaren verder en is het reglement – we hebben het allemaal samen goedgekeurd, we moeten daar niet onnozel over doen – veranderd. Dat kan nu weer wel, iedereen kan de voorontwerpen digitaal raadplegen. Iedereen heeft de teksten kunnen lezen. Maar om daar nu vragen over te stellen, geeft mij het gevoel dat we de bespreking al hebben aangevat. Op zich kan dat nu geen kwaad, er is veel om te doen geweest in de media, het is goed dat de minister-president de kans heeft gekregen om een en ander te verduidelijken.

We hebben ook achteraf, mevrouw Meuleman, de reactie van oKo gelezen. Dat was een eerste reactie, denken wij. Ik wacht nu liever af vooraleer in te gaan op allerlei onderdelen van dat voorontwerp; wat de definitieve adviezen zullen zeggen, ook dat van de Raad van State wordt nog ingewacht. Dan zal dat hier zijn gewone beloop wel kennen in de commissie.

Ik ben alweer gerustgesteld dat de regering voor een groot deel al rekening heeft gehouden met de grootste kritiek die er was op die aparte categorie van kerninstellingen die niet meer als een aparte categorie wordt gedefinieerd, maar die binnen de werkingsmiddelen is ingeschoven voor bepaalde instellingen om langetermijnsubsidies te kunnen krijgen. Zo heb ik het begrepen. Daar zijn we het uiteraard mee eens, dat het zo wordt bekeken. De verdere bespreking van alle details van het ontwerp van decreet zal het best gebeuren zodra het officieel is ingediend in het Vlaams Parlement.

Ik heb verder niet echt vragen. Ik wou deze bedenkingen eventjes meegeven. Ik vind dit echt een rare discussie: we hebben geen teksten, we hebben niet zoveel tijd. Ik ben nu zelf te lang bezig, ik zie collega Perdaens knikken. Bij de bespreking van een ontwerp van decreet heb je alle tijd van de wereld en hier is het met minuten. Ik heb nu niet op de klok gekeken. Laten we dat binnenkort ten gronde doen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, collega's, bedankt voor uw commentaren, maar er zijn nog een paar misverstanden die ik hoop uit de weg te kunnen ruimen.

Wat is het budget? Ja, het budget moet nog worden opgesteld. We praten hier over 2021 en 2022, maar ik zie niet in waarom hiermee een budgetverhoging gepaard zou moeten gaan, met dat aspect van kerninstelling. We leggen hier gewoon

subsidies voor een langere termijn vast. Als de organisatie voor kerninstelling wil gaan en daarin slaagt, en ze zou recht hebben op een langetermijnsubsidie, waarbij vaststaat dat ze in de eerste vijf jaar – ik zeg maar iets – 100 aan subsidies zou krijgen, dan is het enige wat we nu zeggen dat ze in jaar 6, 7 tot 10 ook 100 krijgt, geïndexeerd waarschijnlijk. Dat betekent niet per se een budgetverhoging. Ik zie dat niet. Het is een oormerking voor de volgende periode, dat wel. Het wordt voor langere tijd vastgelegd voor de instellingen die meedoen.

We leggen in de beheersovereenkomst een engagement vast voor tien jaar. We nemen daar een risico mee. Het schakelt één grondige evaluatie uit. We moeten dat wel beheren en zeker zijn dat die organisatie die bij het begin gunstig werd geëvalueerd, na vijf, zes, zeven jaar ook nog doet waarvoor ze subsidies krijgt. Het lijkt me logisch dat dat wordt vastgelegd in de beheersovereenkomst.

We zitten nu in de coronacrisis, waarom gaan we er dan toch mee door? Tja, omdat een decreet voor langere tijd geldt dan corona zal duren.

Mevrouw Segers, u zegt 'waterhoofd'. Dat begrijp ik ook niet. De instellingen zijn vrij om al dan niet voor dat statuut te gaan. Als ze het niet willen, moeten ze het vooral niet doen. Ik ga niemand verplichten. Ik ga niemand zeggen dat hij voor tien jaar moet 'solliciteren', tussen aanhalingstekens. Als instellingen denken dat het voor hen gunstig is dat zij een perspectief, een zekerheid op de langere termijn hebben, feel free. Wij scheppen daar een mogelijkheid voor. Het is niet gezegd dat x procent van de subsidiepot moet gaan naar instellingen die zich voor tien jaar engageren. Er is een subsidiepot voor het brede veld. Daarvan kan een deel voor tien jaar worden vastgelegd, als organisaties dat wensen. Als die organisaties dan beoordeeld worden op basis van de criteria die ik net heb genoemd, kunnen ze dat doen. Maar als iedereen dat een slecht idee vindt, dan doe ik het misschien voor die ene organisatie die het wel een goed idee vindt. Dan is er ook geen man overboord. In de zomer van 2019, toen wij bijvoorbeeld met de stadstheaters praatten, zeiden ze dat het voor hen goed zou zijn dat ze een zekerheid op tien jaar kunnen hebben. Voor zover ze er niet in zouden slagen om kunstinstelling te worden. Want inderdaad, dat is hun eigenlijke ambitie. Anderen zeiden ons dat ook.

Mijnheer Pelckmans, door het feit dat ik dat over de kinderen in mijn visienota heb geschreven, zal dat natuurlijk ook meegegeven worden als aandachtspunt voor de beoordelingscommissies. Organisaties of instellingen die zich daar in hun werking of projecten voor inzetten, zullen beter uit de beoordeling komen.

Ik engageer mij hier inderdaad dat wat betreft de samenstelling de beoordelingscommissies niet gepolitiseerd zullen zijn. Maar dat zal worden uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten. Naar mijn oordeel zal dat niet zoveel afwijken van het huidige systeem. Ik ben altijd en overal tegen politisering, behalve daar waar de overheid aandeelhouder of hoofdaandeelhouder is. Ik ben tegen politisering van dergelijke zaken. Dat zal uit de uitvoeringsbesluiten blijken.

Dank u, mijnheer Meremans en mevrouw Brouwers voor de bijkomende beschouwingen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik heb nog een aantal slotbedenkingen.

Mevrouw Brouwers, u zegt tevreden te zijn dat de kerninstellingen verdwenen zijn. Voor de rest blijft alles hetzelfde. Het woord is verdwenen, maar alle andere dingen die gepaard gingen met de idee van kerninstelling blijven behouden, onder andere de beheersovereenkomst. We zullen die discussie ten gronde moeten voeren. Ik denk dat er nog geen oplossing is om dit idee van de kerninstellingen te begraven.

Minister-president, u zegt dat u de vraag naar extra budget niet begrijpt. Het is gewoon een nieuwe categorie en daar moet geen budgetverhoging tegenover staan. Maar ik heb begrepen uit uw uitleg bij het antwoord op mijn vraag dat er wel degelijk extra opdrachten bijkomen en dat u naar de kerninstellingen kijkt om aan landschapsversterking te doen en om te zorgen voor extra tewerkstelling. Dat zal budgettaire implicaties hebben. Als dat binnen dezelfde pot blijft, zal dat effecten hebben op de rest van de organisaties. Dat is een heel belangrijke budgettaire bezorgdheid van de sector. Daar moet zeker rekening mee worden gehouden. Ik vind dat een heel terechte bezorgdheid. Dat is zeker nog een overweging waard.

Mijnheer Meremans zegt dat die politisering kwaadwillige fictie is van een aantal doemdenkers die daar doemscenario's in zien. Ik denk dat niet.

Ik denk dat we echt waakzaam moeten zijn. Er zijn al uitspraken genoeg geweest van een aantal politici over wat zij vinden van kunst, wat zij verwachten van kunst, wat kunst is en wat niet kunst is. Via beheersovereenkomsten wordt zeker de deur op een kier gezet voor politieke inmenging, ook omdat er zoveel nog via uitvoeringsbesluiten wordt gedelegeerd. Waakzaamheid over de autonomie van de kunstensector is, zeker in deze tijden, cruciaal. We moeten geen deuren openzetten of op een kier zetten, ook al zal dat misschien niet uw persoonlijke bedoeling zijn, minister-president. We moeten die deuren net zoveel mogelijk sluiten, om ervoor te zorgen dat de autonomie – in welke tijden dan ook, want het zijn verontrustende tijden – gegarandeerd blijft. Dergelijke beheersovereenkomsten met de overheid zijn in mijn ogen geen goede zaak. Dat is ook iets dat zeker nog verder gewijzigd zou moeten kunnen worden. Ik weet dat de discussie grondig gevoerd moet worden, maar dit zijn zulke belangrijke zaken. Ik ben blij dat we daar een eerste keer over van gedachten hebben kunnen wisselen en ik hoop dat u het gesprek met de sector nog verder zult voeren om toch aan die bezorgdheden, die volgens ons terecht zijn, tegemoet te komen. Dank u alvast dat we het hier hebben kunnen bespreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19'
– 1105 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19'
– 1122 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het nieuwe cultuurkanaal 'Podium 19'
– 1133 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, op de ministerraad van de Vlaamse Regering van 19 december kwam u toch wel met een mooi verrassingscadeau voor kunstminnend Vlaanderen. U hebt er zich met de Vlaamse Regering toe geëngageerd om 460.000 euro subsidie toe te kennen aan Brussels Philharmonic voor

het allernieuwste project Podium 19. In samenwerking met de VRT, als media-partner en coach, en met distributeurs als Proximus, richten de Vlaamse Kunstinstellingen – Concertgebouw Brugge, Vooruit, deSingel, Antwerp Symphony Orchestra, Opera Ballet Vlaanderen, Ancienne Belgique en Brussels Philharmonic – het tv-kanaal Podium 19 op. Op dat kanaal zullen wekelijks drie tot zes nieuwe of recente projecten te zien zijn die geïnitieerd zijn door een kunstenaar of kunstorganisatie in Vlaanderen.

Het project is inclusief. Alle kunstuitingen kunnen en zullen aan bod komen. En het richt zich op een zo breed mogelijk publiek. Via een lussysteem zullen de aan-geleverde producties steeds zeven dagen op zeven gedurende minstens een week te zien zijn. Het kanaal zal de cultuursector een platform bieden waarop producties kunnen worden getoond die voorlopig niet in de zalen kunnen worden gebracht. Podium 19, zo lazen we nog in het perscommuniqué na de ministerraad, zal vanaf 21 januari gratis te bekijken zijn op VRT NU, Proximus en Telenet. Meer details en het volledige zendschema zouden nu ongeveer worden bekendgemaakt.

Ik heb pas enkele dagen later de nota aan de Vlaamse Regering kunnen lezen. En daarin stond nog dat het met Proximus al zeker in orde is, maar ook dat het project een samenwerking beoogt met Telenet. Ik hoop dat dat ondertussen ook zeker is. U zult daar vast meer over kunnen vertellen.

In een eerste fase zou het project lopen vanaf 10 januari, maar als ik het goed begrepen heb, zal er pas vanaf 21 januari uitgezonden worden. Het zou lopen tot 30 april. Er zouden vijftig à honderd nieuwe of recente podiumproducties gerealiseerd en getoond worden. Het project zal ook tussentijds geëvalueerd worden, om te kijken naar het potentieel en of het moet worden voortgezet. Ik neem aan dat dat ook zal afhangen van de verdere evolutie van de coronapandemie.

Ik moet zeggen dat ik zeer opgetogen was over deze extra injectie in de podiumkunsten. De zalen zijn toch alweer een tijdje gesloten. Zowel kunstenaars, podiumwerkers als het publiek missen de kunst op zich, maar die missen natuurlijk ook de unieke sfeer die er is in zalen bij voorstellingen, in theaterzalen. Het drankje, de ontmoeting in de foyer, dat is er nu ook allemaal niet. Dat keert natuurlijk niet meteen terug met een tv-uitzending. Maar eerlijk gezegd, ik zal het er wel bij dromen, ik kijk er persoonlijk echt naar uit, en ook onze fractie steunt uiteraard dit idee.

Maar ik heb toch wel wat vragen om zeker te zijn dat alles goed zal lopen. Ten eerste, waarom is het subsidiebedrag specifiek aan Brussels Philharmonic toegekend? Wat is dan net de rol van die andere kunstinstellingen in het project?

Kunnen kunstenaars of kunstenorganisaties zelf projecten gaan voorstellen en bij wie moet dat dan juist ingediend worden? Dat zal ondertussen wel al allemaal bezig zijn. Hoe loopt het dus precies? Wie zal de projecten die uitgezonden worden, dan selecteren?

We hebben op de VRT ook al een hele poos de Toots Sessies. De vraag is of dat aanbod ook apart gaat blijven bestaan. Ik had die vraag ook aan minister Dalle gesteld, maar ik neem aan dat u dat eventueel ook kunt beantwoorden. Of worden die Toots Sessies geïntegreerd in die cultuurzender?

Op welke begrotingspost wordt dit budget voorzien? Maar dat heb ik ondertussen ook wel teruggevonden in de nota aan de Vlaamse Regering.

Tot daar mijn vragen. In elk geval kijken we er fel naar uit.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik kan de inleiding overslaan, met dank aan collega Brouwers. Ik ga meteen naar de vragen, zodat we wat meer tijd hebben. Die vragen zijn ongeveer wel wat dezelfde. Wij zijn eigenlijk ook positief over het verhaal, maar hebben ook wel wat bedenkingen, waarover straks meer.

De initiatiefnemer, de administratieve uitvoerder, is inderdaad Brussels Philharmonic. Maar hoe zit dat dan in de praktijk? Hoe verhoudt die zich ten opzichte van de andere organisaties? Wie is uiteindelijk dan de echte eindverantwoordelijke voor vorm en inhoud?

Op welke platformen gaat het nu echt uitgezonden worden? Dat was in het artikel nog niet duidelijk, maar intussen blijkbaar wel. En inderdaad, er is de verhouding met de VRT, enerzijds de Toots Sessies, maar toch ook wel de rol die Klara zich al heeft toegedicht. Hoe moeten we dat zien?

De financiering: uit welke begrotingspost het komt is mij nog niet duidelijk, maar blijkbaar voor mevrouw Brouwers wel. Is dat budget voor zo'n ambitieus programma ook groot genoeg? Ik kan me moeilijk voorstellen dat daar geen bijkomende budgetteringen voor nodig zijn. Waar komen die dan vandaan? Want ik neem aan, of ze nu ... (*onverstaanbaar*) ... kwaliteit moet zijn.

Heel belangrijk is dat zendschema. Wie bepaalt welke voorstellingen worden uitgezonden? Men zegt eigenlijk dat de werkgroep die het zendschema mee uitwerkt, zelf geen artistieke keuzes wil maken. Maar wie maakt ze dan wel? En volgens welk kader?

Een essentiële vraag is of dit nu het begin is van een langtermijnverhaal? De discussie over een cultuurzender is al jaren aan de gang. Ziet u hier kansen om bij een goede evaluatie van het experiment dat te continueren? Zo ja, in welke vorm dan?

Dank u voor de antwoorden. Ik weet ook dat we misschien nog een discussie met minister Dalle moeten hebben, zeker als het over de VRT gaat.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Collega's, ik zou jullie allen mijn beste wensen willen toewensen voor het nieuwe jaar, en vooral een goede gezondheid voor u allen. En in het kader van een goede gezondheid, collega Pelckmans, fijn dat u terug bent. Het doet mij plezier om u weer te zien.

Ik ga de vragen van de collega's niet meer herhalen. Ik zou hierbij gewoon willen zeggen dat ik het initiatief zeer erg toejuich. Dank u wel daarvoor, minister-president. Hoe meer we kunnen smaken van cultuur, hoe beter, zelfs op deze manier.

Aanvullend vroeg ik mij gewoon nog af: de vragen naar het budget en zo zijn inderdaad al gesteld. De bedoeling is dat er meerdere partners hierop kunnen inspelen. Is het de bedoeling dat dan bijvoorbeeld ook de activiteitenpremie of voornamelijk projectsubsidies van organisaties hierop kunnen inhaken?

Voor de rest houd ik het vooral bij de zeer omstandige uitleg van mijn collega's, waarvoor dank.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, dank u wel. Ik zal de drie vragen om uitleg zo veel mogelijk samen beantwoorden, aangezien ze allemaal in dezelfde richting gingen. Ik begin met een algemene toelichting, een algemene duiding bij het project.

Je kunt geen grotere open deur intrappen dan door te stellen dat de cultuursector zwaar wordt getroffen door de COVID-19-pandemie. Na een eerste volledige lockdown, van midden maart tot eind juni, volgde een periode waarin kon worden gewerkt met een zeer beperkt publiek, en vanaf midden november 2020 moesten de zalen opnieuw volledig op slot. Het publiek blijft daardoor verstoken van een culturaanbod, maar ook de producerende en receptieve huizen staan voor grote uitdagingen met betrekking tot de continuïteit van hun werking. Het gevaar van een snelle kwalitatieve erosie is bijzonder groot, maar een werking zonder publiek en zonder deadlines staat haaks op de zingeving van een artiest, van een producent of van een kunstenhuis. Daarom hebben de zeven Vlaamse kunstinstellingen, die ik niet allemaal zal herhalen, mevrouw Brouwers heeft ze al voor ons opgesomd, het initiatief genomen om een nieuwe tv-zender op te starten.

Podium 19 – die negentien verwijst naar het virus – wordt een gezamenlijke en virtuele zaal waar, zolang die Vlaamse kunstinstellingen de impact van het coronavirus voelen, nieuwe producties uit de vele Vlaamse cultuurhuizen aan het publiek zullen worden getoond. Dat publiek zal elke dag vanuit de huiskamer gratis kunnen genieten van een breed en divers aanbod uit de podiumkunsten, stuk voor stuk projecten uit de programmatie van de culturele organisaties in Vlaanderen. Dat gaat dus ruimer dan die zeven kunstinstellingen.

De VRT, UiT in Vlaanderen/publiq vzw, Proximus en Telenet ondersteunen samen dit initiatief en sluiten zich aan als partners, zodat deze cultuurzender voor iedereen beschikbaar zal zijn. Het is de bedoeling dat Podium 19 met de uitzendingen zal starten op donderdag 21 januari aanstaande. Het gaat om een dagelijkse uitzending met een veelzijdig aanbod en met van donderdag tot zondag dagelijks twee tv-premières. Het concrete uitzendschema zal heel binnenkort worden gecommuniceerd. Momenteel is voorzien dat het project loopt tot 30 april van dit jaar. Tussentijds zal het worden geëvalueerd, onder meer op het potentieel ervan tot voortzetting, dit alles uiteraard mee in het licht van de verdere evolutie van de pandemie. Het project is inclusief. Alle podiumkunstuitingen zullen dus aan bod kunnen komen, en het richt zich op een zo breed mogelijk publiek. De premières zullen niet alleen op Proximus Pickx en op Telenet TV kunnen worden beleefd, zoals reeds eerder aangekondigd, maar ook met Orange is er een principiële akkoord om samen te werken. Het volledige aanbod zal kunnen worden bekeken en ook herbekeken op VRT NU, Proximus Pickx, Telenet TV en Orange TV. Zo kan, dankzij Podium 19, de artistieke werking van de Vlaamse cultuurhuizen doorlopen, blijven de vele artiesten en ondersteunende teams aan het werk, en zal het publiek opnieuw kunnen genieten van hoogwaardige producties, zowel in Vlaanderen en Brussel als daarbuiten. Het project kan het publiek bovendien motiveren om de live-ervaring, zodra die opnieuw mogelijk zal zijn, natuurlijk, opnieuw te komen beleven.

Als breed toegankelijk tv-kanaal kan Podium 19 er bovendien toe bijdragen dat er een nieuw publiek wordt opgebouwd, wat de sector in postcoronatijden ten goede kan komen. Mevrouw Brouwers, u had het erover dat samen een pintje drinken in de pauze wegvalt. Ik heb vandaag een uitnodiging gekregen voor een online 'whisky tasting'. Je moet je op voorhand inschrijven, je krijgt je pakketje met te proeven whisky's opgestuurd en gaat dan online die proeverij doen. U ziet dus dat er ook met het pauzegegeven creatief zou kunnen worden omgegaan, maar dat compleet terzijde.

In deze donkere coronatijden kan het bijzondere project Podium 19 aldus toch enig licht brengen. De Vlaamse Regering steunt dit initiatief dan ook met veel overtuiging. We willen hiermee de uitvoerende kunstenaars in Vlaanderen ondersteunen en de grote artistieke rijkdom van de Vlaamse podiumkunsten in de kijker te zetten. Er worden in veel van de ons omringende landen bijzondere maatregelen genomen om de cultuursector te ondersteunen, maar deze verregaande

samenwerking tussen de cultuurhuizen, de bestaande tv-zenders en de telecom-operatoren, ondersteund door de Vlaamse overheid, is uniek.

Ik wil nu nog even verder ingaan op enkele meer specifieke vragen die jullie hebben gesteld.

Een eerste vraag betrof de kostprijs. De Vlaamse Regering heeft op 18 december 2020, op de laatste ministerraad van vorig jaar, een projectsubsidie van 460.000 euro toegekend ter ondersteuning van Podium 19. Deze subsidie vertegenwoordigt zowat 50 procent van de vooropgestelde bijkomende projectkosten. De Vlaamse Regering neemt van de gebudgetteerde kosten de helft voor haar rekening. De zeven Vlaamse kunstinstellingen financieren als initiatiefnemers van Podium 19 zelf de opnames. De ondersteunende partners – VRT, UiTinVlaanderen/publiq vzw, Proximus, Telenet en later kwam ook Orange erbij – zorgen er mee voor dat deze cultuuzender voor iedereen volledig gratis beschikbaar zal zijn. Alle deelnemende cultuurhuizen verbinden er zich eveneens toe om marktconforme vergoedingen te betalen aan alle deelnemende artiesten en podiumwerkers.

Het project heeft zowel raakvlakken met cultuur en media als met economie en werkgelegenheid. Het beoogt een brede nationale en internationale uitstraling en situeert zich bovendien binnen een bredere maatschappelijke context, gerelateerd aan de COVID-19-pandemie. Daarom werd beslist om de projectsubsidie aan te rekenen via de subsidielijns 'beleidsdomeinoverschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen', op de kredieten in het beleidsveld 'ondersteuning Vlaamse Regering' van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Als dat de achterliggende reden was van de vraag: dit is geen intering op de activiteitenpremie, dit is geen intering op het noodfonds, dit is geen intering op de projectsubsidies. Het is een aparte lijn, die in het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken zat, om het imago van Vlaanderen te bevorderen, enzovoort. Daar wordt dat budget gehaald. Het is geen kannibalisme op het cultuurbudget.

U had ook een vraag over het Brussels Philharmonic en de verhouding tot de andere kunstinstellingen. Het project Podium 19 kan en kon enkel tot stand komen door een intensieve samenwerking tussen de zeven genoemde Vlaamse kunstinstellingen. Via hen wordt in een systematiek van concentrische cirkels samengewerkt met zowel enerzijds, aan de instellingen gerelateerde kunstenaars en organisaties, met organisaties die een relatie hebben met een of meer van de zeven instellingen, maar van waaruit een bredere groep culturele actoren aan boord gehaald wordt, als anderzijds, met kunstenaars waar nog geen directe relatie mee is. Ook daar gaat het dus breed.

Maximaal 20 procent van het aanbod zal door de zeven instellingen zelf worden geproduceerd, 45 procent door kunstenaars of kunstenorganisaties die vast of ad hoc aan die instellingen verbonden zijn, en 35 procent zal volledig losstaan van de zeven instellingen. Indien er nog voorstellen zijn van producties die in coronatijden tot stand zijn gekomen, mogen die altijd worden overgemaakt aan de zeven instellingen.

De instellingen van de Vlaamse Gemeenschap dragen en nemen met dit project de volle verantwoordelijkheid, zowel op artistiek als op financieel niveau. Ze garanderen een kwaliteitsvol aanbod, door het voortzetten of opstarten en ondersteunen van een kwaliteitsvolle werking. Ze nemen daarbij ook de financiële verantwoordelijkheid op ten overstaan van de artistieke partners.

De werkgroep Programma binnen de schoot van de zeven instellingen verzamelt alle voorstellen. Ze hebben heel wat kunstenaars en kunsthuisen aangeschreven en opgebeld om de tijdens corona ontwikkelde producties aan te reiken. Vervolgens wordt onderzocht of deze haalbaar en inpasbaar zijn in het zendschema, onder

andere op het vlak van timing en duurtijd. Elke dag uit het zendschema zal er een ander genre aan bod komen. Dat ligt ook al vast. Donderdag: pop, rock, jazz en wereldmuziek; vrijdag: klassieke muziek – vroeger was vrijdag visdag, nu zal vrijdag klassiek-dag zijn –; zaterdag: theater, dans en audiovisuele producties; zondag: literatuur en jeugd- en familievoorstellingen.

Op woensdag 13 januari zullen de eerste namen van het zendschema worden bekendgemaakt.

Brussels Philharmonic treedt in overleg en met het akkoord van de andere instellingen op als coördinator en is vanuit die coördinerende rol de begunstigde van de projectsubsidie. Maar dat is in volle overeenstemming met de zes andere kunstinstellingen. Er is bewust voor geopteerd – onder meer wegens de op dit moment beoogde tijdelijkheid en urgentie van het project – om geen aparte rechtspersoon op te richten, maar te werken vanuit een van de bestaande structuren in nauw overleg en in samenwerking met de anderen. Bovendien dient een nieuwe zender steeds de goedkeuring van de Vlaamse Regulator voor de Media weg te dragen. Aangezien de statuten van de vzw Brussels Philharmonic als erfopvolger van de voormalige ensembles van de openbare omroep het dichtst aanleunden bij de vereiste bepalingen in het Mediadecreet, bleek de vzw Brussels Philharmonic de meest aangewezen partner om de formele kwesties rond de zender te behartigen. De volledige werking rond Podium 19 wordt echter gestuurd vanuit drie werkgroepen, namelijk programma, financiën en communicatie, waarin de Vlaamse kunstinstellingen allemaal vertegenwoordigd zijn.

De samenwerking en de gesprekken met de VRT verlopen zeer goed. Zoals reeds aangehaald zal het volledige aanbod bekeken – en ook herbekeken – kunnen worden op VRT NU.

Met de Toots Sessies zijn de gesprekken lopende om bepaalde sessies ook opnieuw uit te zenden op Podium 19, niet ter vervanging maar erin geschoven. Dit hangt uiteraard af van de definitieve invulling van het zendschema.

De VRT is daarnaast betrokken als mediapartner en zal over Podium 19 uitgebreid communiceren. Ik ga ervan uit dat ook Klara hierin zijn rol zal opnemen. Opnieuw: het is 'on top of' en niet ter vervanging van. Op dit moment is het nog maar een tijdelijk project. Zoals gezegd, zullen we gaandeweg evalueren en zien of we ermee verder gaan. Ik ben dit initiatief in elk geval zéér gunstig gezind.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, we weten toch al iets meer wat ons op donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag te wachten staat binnen enkele weken. Volgende woensdag krijgen we dan het zendschema.

Ik ben geen whiskydrinker, maar ik zal het proberen gezellig te maken als ik de eerste keer naar zo'n uitzending kijk.

De hele verantwoordelijkheid zit eigenlijk bij de zeven instellingen en meer specifiek bij het Brussels Philharmonic. Er is het hele verhaal van de auteursrechten, wat ingewikkeld is, wat belangrijk is voor de artiesten, er zijn de voorstellingen die aan het buitenland verkocht worden. Dat komt toch niet niet allemaal bij het Brussels Philharmonic terecht? Daar kun je nog een beetje geld mee verdienen later. Hoe zit dat? Hoe hebben ze dat onderling geregeld? Misschien kunt u daar niet meteen op antwoorden. Het lijkt me belangrijk dat de artiesten toekomt wat hun moet toekomen. De auteursrechten spelen daar een belangrijke rol. Het is een technische vraag, dat geef ik toe. Ik blijf in elk geval zeer enthousiast.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Mijn enthousiasme voor Podium 19 groeit, maar ik wil nog drie bedenkingen meegeven.

Een ervan is wel al wat weggewerkt door uw antwoord, minister, en dat is de toegankelijkheid van de onafhankelijke, wat dwarse, kleine kunstenaars die niet tot een van die groepen behoren. Ik reken eigenlijk op de kennis en de solidariteit van de initiatiefnemers om hen ook aan bod te laten komen. Laat ons daar toch maar waakzaam over zijn.

Twee, het vertolken en het uitbrengen van levende podiumkunsten omzetten in een televisieprogramma is geen sinecure. In het verleden bij de BRT en de VRT – u weet dat ook – zijn heel veel cultuurprogramma's afgevoerd om live-uitzendingen te doen, omdat dat gewoon weinig interessante televisie is. Dat is een bedenking naar die enorme groep van initiatiefnemers die hier moeten samenwerken. Is er, behalve de keuze voor wie daar aan bod komt, iemand die zich heel bezorgd en met kennis van zaken bezighoudt met de bekijkswaardigheid van het programma? Ik hoop dat we na een aantal maanden niet moeten zeggen dat er te weinig enthousiasme is bij het publiek en dat we het niet kunnen voortzetten. Daarmee zouden we in onze eigen voet schieten. Dat is een bezorgdheid die ik meegeef, en een uitdaging voor de televisiemakers.

Wat betreft de toekomst zal ik zeker nog terugkomen op het feit dat de cultuursector nog heel veel te leren heeft van de covidcrisis. Het zijn niet alleen negatieve punten. Er zijn heel veel uitdagingen, bijvoorbeeld in verband met digitalisering, in het bijzonder voor die televisiekanalen en platformen. Ik hoop dat we het enthousiasme kunnen continueren en dat dit inderdaad kan worden omgezet in een structureel verhaal. Ik ben toch wel benieuwd of heel die groep van enerzijds initiatiefnemers en instellingen en anderzijds de televisiezenders en de exploitanten bij elkaar zal blijven en hoe dat zal worden gemonitord. Dit kan niet met een kleine evaluatie. Dit moet heel grondig gebeuren want hier liggen enorme kansen.

Dat waren nog een aantal bedenkingen.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, dank u wel. Zo hebben we toch wat meer duidelijkheid. Eindelijk, zou ik eerlijk zeggen. Eindelijk nemen de kunstinstellingen hun ambassadeursrol op zich. Ik vind dat de kunstinstellingen – die we onze 'vuurtorens' noemen – dit eigenlijk moeten doen. Dat staat ook in hun opdracht, in de beheersovereenkomst. Ik ben blij dat dit gebeurt.

De 35 procent waarmee geen directe relatie bestaat, dat is ook goed. Ik hoop dat er effectief nieuw talent zal aan bod komen, en dat men er interessante televisie van maakt. Ik speel daarmee in op de opmerking van de heer Pelckmans. Ook dat er geen intering is op cultuurbudgetten. Dat is het voordeel om het minister-presidentschap te kunnen combineren met het minister van Cultuur zijn en ook de budgetten voor Kanselarij onder de hoede te hebben.

We weten allemaal dat het lineaire kijken meer en meer achteruitgaat. Het is belangrijk om dat ook op de platformen van VRT NU of de nieuwe zender Streamz beschikbaar te maken. Ik heb in de kerstvakantie alleen maar naar VRT NU gekeken. Daar staan trouwens zeer goede fictiereeksen op.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Collega's, ik ben blij dat iedereen het erover eens is dat het een heel mooi initiatief is. Het is heel mooi dat het van onderuit is gegroeid. De zeven kunstinstellingen hebben partners gevonden die met hen in zee willen gaan. Dat zegt wel wat over de vitaliteit en de ondernemingszin van de

culturele sector. Ook de middelen die de minister-president ter beschikking stelt, zijn een waardevol en dankbaar duwtje in de rug.

Wat wij belangrijk vinden – maar ik denk dat de minister-president dat ook heeft benadrukt –, is dat het eigenaarschap van het project in handen blijft van de initiatiefnemers zelf. Daarom willen we geen uitspraken doen over wie wat bepaalt en wie met wie in zee moet gaan. We gaan ervan uit dat de betrokken instellingen en mediaspelers zelf heel goed weten wie de expertise in huis heeft om Podium 19 te doen slagen.

Ik heb ook wel vragen bij de kwestie die collega Brouwers net aanhaalde in verband met de auteursrechten. Ik kan mij ook aansluiten bij de opmerking van collega Pelckmans: het is geen sinecure om bijvoorbeeld een theaterstuk op een boeiende manier in beeld te brengen voor een televisieprogramma. Ik heb ook gelezen dat de VRT coacht. Dan hoop ik dat dat niet alleen technisch is, maar dat ze ook raad geven over hoe dat in beeld moet worden gebracht.

Ik lees ook, daarnet nog, dat Klara op zoek gaat naar nieuw talent. Ik ben er zeker van dat ze die jonge mensen ook wel een kans zullen geven op Podium 19.

We zijn benieuwd naar hoe het verloopt en naar de bevindingen aan het einde van het traject. Hopelijk is er voldoende animo om verder te gaan, maar dat hangt natuurlijk af van de verhouding tussen vraag en aanbod. Bij deze doe ik dan ook een warme oproep om, met of zonder glas whisky in de hand, volop af te stemmen op dit kanaal.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Bravo voor het initiatief. En ook bravo, minister-president, voor de ondersteuning die u biedt. Dit is echt een uitstekend initiatief, dat op ons aller appreciatie kan rekenen. Bravo aan de kunstinstanties om hun verantwoordelijkheid en hun rol daarin op te nemen. Doorheen de hele crisis al blijkt keer op keer hoe creatief, ondernemend en flexibel de cultuursector wel is. Ik kijk er heel hard naar uit om Podium 19 gelanceerd te zien.

Captaties, het omzetten van cultuur op tv, is inderdaad niet gemakkelijk, collega Pelckmans. Het dreigt misschien soms saai te zijn, maar als de VRT daar haar schouders onder zet, gaat dat zeker lukken. De VRT heeft een heel lange traditie van captaties. Ik verwacht vooral ook dat de VRT ervoor zorgt dat het kanaal niet alleen de doorgewinterde cultuurliefhebbers zal bereiken, maar dat het ook een middel is om mensen cultuur te laten ontdekken. Als ik terugdenk aan mijn kindertijd, heb ik het repertoire van opera ontdekt via captaties op televisie. Ik herinner mij zelfs een interview waarin Ivo van Hove zei dat hij heel veel theaterstukken en opera's heeft ontdekt precies dankzij uitzendingen via televisie. Het is dus echt de beste manier om heel laagdrempelig mensen cultuur te laten ontdekken.

Collega Brouwers, het is heel terecht dat u de vraag over de rechtenkwestie stelt. Dat is niet alleen een technische vraag. Dat is heel cruciaal. We gaan er goed op moeten toezien dat die rechtenverdeling fair gebeurt.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Het meeste is al gezegd. Ik wil wel namens mijn fractie nog eens duidelijk maken dat wij dit initiatief steunen. Ik denk dat niemand er iets tegen kan hebben. Het kan eindelijk wat soelaas bieden, zowel voor de sector zelf als voor de mensen die snakken naar wat cultuur in deze tijden. Het is ook een pluspunt dat hoge cultuur zo op een laagdrempelige manier bij een groot publiek kan worden gebracht. Dat is ook zeer positief.

Wat is de rol van de VRT daarin? De VRT zou coachen, maar de vraag is vooral in hoeverre de VRT concreet betrokken is bij de productie en distributie. En wordt er budget ingezet voor dat partnerschap?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Bedankt, collega's, dat we hier over alle fracties heen enthousiast over zijn. Dat is mooi meegenomen.

Ik ga nog in op een aantal vragen. Wat de auteursrechten betreft: het enige wat ik daarvan weet, is dat er op dit moment gesprekken lopende zijn tussen Sabam en de initiatiefnemers. Maar in welke fase die nu zitten en wat daar de uitkomst van is, daar heb ik op dit moment geen zicht op.

Mijnheer Pelckmans, uw bedenkingen zijn terecht, maar 'the proof of the pudding is in the eating'. Wat het enthousiasme van het publiek betreft, is er ook een verschil dat verband houdt met coronatijden. Als je kunt kiezen tussen een opera of een toneelvoorstelling of een ander podiumgebeuren meemaken in de zaal of op tv, dan zullen de meeste mensen dat wel het liefst live in de zaal gaan meemaken. Maar nu heeft men de keuze tussen op tv of op tv. In die zin denk ik dus dat het publiek daar zijn gading zal vinden. De kwestie is natuurlijk hoe je daarna, als ooit de zalen weer opengaan, het cultuurkanaal dan moet vormgeven. Waarschijnlijk zullen we – en dat zal de evaluatie ook opbrengen – hier ook dingen uit leren op dat vlak.

Mevrouw D'Hose, ik denk dat ik het tijdens mijn eerste antwoord al een paar keer duidelijk aangegeven heb: VRT NU is inderdaad ook een kanaal waarlangs zal worden uitgezonden.

Mijnheer Brusselmans, wat juist de rol is van de VRT en het budgettaire luik van de VRT: ik stel voor dat u dat aan collega Dalle vraagt. Daar heb ik op dit moment geen concreet zicht op. Ik weet dat al die partners allemaal samen de andere helft inbrengen. Maar hoe de verdeling juist is tussen die partners, ik denk dat u dat, wat de VRT betreft, beter aan minister Dalle vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik heb geen verdere vragen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik heb daar ook niets aan toe te voegen. Maar ik wil toch nog eens benadrukken dat we dit op lange termijn goed moeten blijven inschrijven om dit te continueren. Dat is toch wel mijn vraag eigenlijk.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.